

§ 31.

Дѣйствията по морето, въ Африка и Испания.

Между това Сервилий, като проплъдилъ картагенските ескадри, излѣзълъ на брѣга на Африка, но скоро ималъ несполука въ единъ бой, която му струвала около 1000 души загуба и го принудила да се върне въ Италия. Фабий, комуто срока на диктаторството наближава да се свърши, заповѣдалъ на Сервилия, заедно съ другия консулъ Атилия, да дойде въ армията и да поеме началството ѝ. Тъ расположили армията на зимовище въ *дървени шалали*, на сѫщото място гдѣто тя се намирала, и продължавали да дѣйствува по плана на Фабия, като нападали фуражирите на Аннибала и непрѣстанно беспокоили армията му.

Въ Испания картагенската флота, подъ началството на Аздрубала, била разбита отъ Кнея Сципиона при устието на Иберъ, като загубила

31 отъ корабите си. Друга една картагенска флота, която получила заповѣдъ да тръгне за Пиза, за да усили Аннибала въ Италия, била принудена отъ Кнея Сципиона да търси убѣжище въ брѣговете на Сардиния, а послѣ въ Карthagенъ. Въ поддържка на Кнея Сципиона билъ испратенъ братъ му Публий Корнелий Сципионъ съ 20 кораба, и двамата тѣ заели близо до Сантунтъ лагеръ, отъ който сполучливо извършвали и распространявали завоюванията си въ вътрѣшността на Испания. Чрѣзъ прѣдателството на единъ испанецъ, тѣ заловили онѣзи испански заложници, които Аннибалъ взель отъ по важните градове въ Испания, въ залогъ за върността имъ. Сципионите постхили съ тѣхъ твърдѣ великолично, което накарало много испански градове да се отмѣтнатъ отъ Карthagенъ.

§ 32.

З-ия походъ въ 216 година.

Приготовленията на римляните и на Аннибала.

За 216-та година въ Римъ били избрани за консули: Теренций Варронъ, на страната на когото билъ почти цѣлия народъ, и Емилий Павель, прѣдложенъ и поддържанъ отъ аристокрацията. Слѣдъ избора на консулитетъ, сената заповѣдалъ да се произведе наборъ отъ 10.000 души, за попълнение на всѣки отъ 5-те хълъ находивши се на служба легиони до числото 5.000 души пѣхота (вмѣсто 4.200) и 300 души конница (вмѣсто 200) срѣчу онова отъ прѣдидущата година. Освѣнъ това набрани били 4 нови римски легиони въ сѫщата сила, а съюзнически извадили всичко 9 легиона съ сѫщото число пѣхота и двойно чис-

ло конница. По такъвъ начинъ цѣлата войска брояла 9 римски и 9 съюзни, всичко 18 легиона и въ тѣхъ: римска пѣхота 45.000, съюзна 45 000, всичко 90.000, римска конница 2.700, съюзна 5 400, всичко 8.100, а всичко 98.100 души, — сили, каквито римляните до тогава и въ такъвъ брой не били изваждали. Сената най по-лѣ дошълъ до убѣждение, че било необходимо да употреби извѣнрѣдно напряжение на сили за да вземе върхъ надъ грозния врагъ, който нападналъ републиката въ самото срѣдоточие на владѣніята ѝ, и за това рѣшилъ да набере 8 консулски легиони, вмѣсто обикновенните 4, за да би можалъ поне съ огромното